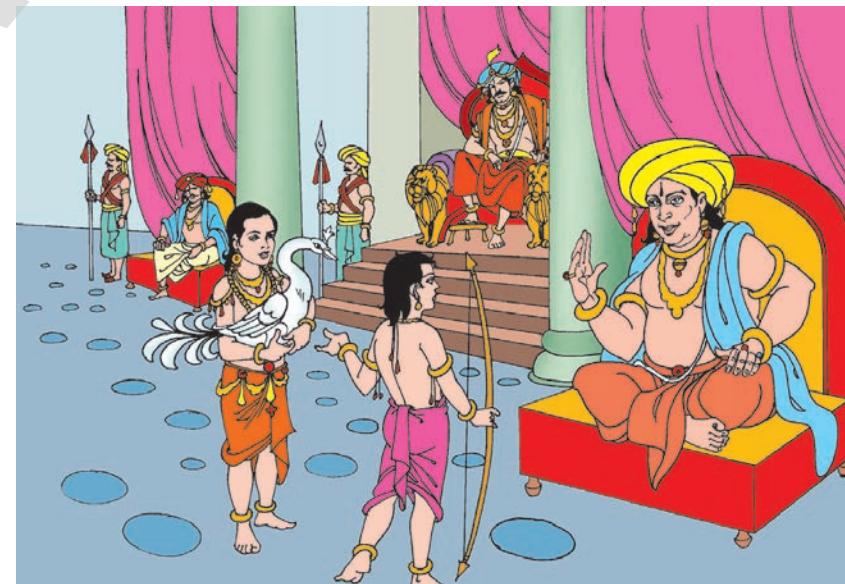

బొమ్మలు చూసి కథ చెప్పండి.

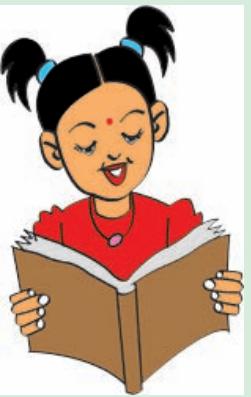

పిల్లలూ!

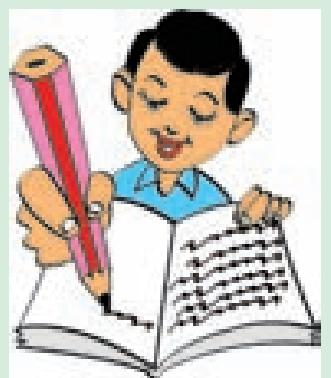
కింది బొమ్మలు చూడండి. పారంతో అవి ఉన్నచోట సూచించిన విధంగా చేయండి.

వినండి - మాట్లాడండి

చదువండి

రాయండి

సృజనాత్మకత

తేనెలుకులు - 2

తెలుగు వాచకం (ఇతర మాధ్యమాలవాల కోసం)

రెండో తరగతి

సంపాదకమండలి

డా॥ సంబిని సిథారెడ్డి. అధ్యక్షులు, తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ, హైదరాబాద్.

ఆచార్య ఎస్.ఐ.సత్యనారాయణ, ఉపకులపతి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

శ్రీ దేశపతి శ్రీనివాస్. ప్రత్యేకాధికారి, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం, హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

ఆచార్య బస్తు అయిలయ్య, ప్రధానాచార్యులు, ఆర్ట్ & సైన్స్ కళాశాల, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్.

డా॥ దహగాం సాంబమూర్తి, విశ్రాంత ప్రధానాచార్యులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయ విద్యుక్కళాశాల, వరంగల్.

సమస్యలు, విషయసిపుణులు

తహసీన్ సుల్తానా,

ప్రాఫేసర్,
భాషావిభాగం, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాద్, తెలంగాణ.

సుష్రూ చినాయక్,

ప్రధానోపాధ్యాయుడు, తెలుగు పార్యవుస్తుకాల కో-ఆర్డినేటర్,
ప్రా.పా., కన్నాల, మంథని (మం),
పెద్దపల్లి జిల్లా.

చిత్రాలు : బాబు డుండ్రుప్పులు, చిత్రకారుడు, చీర్లవంచ, రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా.

చార్యపుస్తక ప్రచురణ సమితి

టి. విజయకుమార్, ఐ.ఎ.ఎన్.,

సంచాలకులు,
పారశాల విద్యాశాఖ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

బి. శేషుకుమారు

సంచాలకులు,
రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఎస్. వెంకటేశ్వర శర్మ

సంచాలకులు,
ప్రభుత్వ పార్యవుస్తక ముద్రణాలయం
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

విద్యవల్ల ఎదగాలి

వినయంతో మెలగాలి

చట్టాలను గౌరవించాలి

హక్కులను పొందాలి

“నా తెలంగాణ కోటి రత్నాల వీణ”

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రచురణ, హైదరాబాద్

© Government of Telangana, Hyderabad

*First Published 2019
New Impression 2020*

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission in writing of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

The copy right holder of this book is the Director of School Education, Hyderabad, Telangana.

This Book has been printed on 70 G.S.M. Maplitho
Title Page 200 G.S.M. White Art Card

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

Printed in India
at the Telangana Govt.Text Book Press,
Mint Compound, Hyderabad,
Telangana.

ముందుమాట

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రజల దైనందిన వ్యవహారాలకు తెలుగు భాషోపయోగం తప్పనిసరి. తెలంగాణలో నివసిస్తున్నహరందరూ తెలుగు భాషనేర్చి పట్టు సాధించాలి. తెలంగాణలో తెలుగు మాతృభాషగా కలిగినవారితోపాటు ఉర్దూ, కన్నడం, మరారి, బెంగాలీ, తమిళంతో పాటు గిరిజన భాషలు మాతృభాషగాగల వారు నివసిస్తున్నారు. వీరందరూ తెలుగును నేర్చుకోవాలనే ఉద్దేశంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగును తప్పనిసరి బోధనాంశంగా నేర్చాలని 2018 మార్చిలో చట్టాన్ని చేసింది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం నుండి రాష్ట్రంలోనీ అన్ని పారశాలల్లో తెలుగును విధిగా బోధించడం కోసం ఇతర మాధ్యమాలకు చెందిన, ఇతర మాతృభాషల విద్యార్థులను దృష్టిలోపెట్టుకొని సరళమైన తెలుగువాచకాలను ప్రభుత్వం పక్కాన రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణ సంస్థ తెలుగు వాచకాలను రూపొందిసున్నది. 2018-19 విద్యా సంవత్సరం కోసం ‘తేనెపలుకులు-1’ అనే పేరుతో ఒకటో తరగతికి, ‘తేనెపలుకులు-2’ అనే పేరుతో 2019-20 విద్యా సంవత్సరం నుండి రెండో తరగతికి బోధించడానికి తెలుగువాచకాన్ని రూపొందించింది.

ప్రాధమిక స్నాయిలో పిల్లలు వారి వారి మాతృభాషా సామర్యాలతో పారశాలల్లోకి ప్రవేశిస్తున్నారు. వీరికి మొదట తెలుగు భాషను పరిచయం చేయాలి, అనగా భాషను విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. ఆ తదుపరి చదువడం, రాయడం నేర్చాల్సి ఉంటుంది. ఈ వాచకంలో నాలుగు విభాగాలున్నాయి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలు విని ఆనందించడానికి, పాడుకోడానికి ‘దేకభక్తి’, ‘చల్చర్ల గుర్తం’, ‘ఎందుకురా?’, ‘విది మేలు?’ మొదలగు అభినయ గేయాలున్నాయి. రెండో విభాగంలో పిల్లలు మాట్లాడడానికి వీలుగా దైనందిన జీవితానికి చెందిన ‘పల్లె’, ‘సంత’, ‘ఇల్ల’, ‘ఆటస్టలాల’కు చెందిన సన్నిఖేత చిత్రాలున్నాయి. మూడో విభాగంలో వర్లపూల, సరళపదాల పునర్భూషణానికి పునర్శురణ పారాలున్నాయి. వీటితోపాటు గుణింతపు గుర్తులు గుణింత పదాలను పరిచయం చేశారు. నాలుగో విభాగంలో పిల్లలు గుణింత పదాలు, వాక్యాలను అర్థవంతంగా చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి సన్నిఖేత చిత్రాలతోకూడిన అభినయ గేయాలున్నాయి. ప్రతి పారంలో భాషా సామర్యాలను, ఆశిస్తున్న అభ్యసన ఫలితాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అభ్యసాలున్నాయి. ఇది వాచకంగా, అభ్యస పుస్తకంగా కూడా ఉపయోగపడుతుంది.

రెండో తరగతి పూర్వయ్యేసరికి విద్యార్థులు సాధించాల్సిన సామర్యాలు, అభ్యసన ఫలితాల జాబితా ఈ వాచకం మొదట ఉంది. ఇది ఉపాధ్యాయులకు, తల్లిదండ్రులకు మార్గదర్శిగా ఉంటుంది. ఉపాధ్యాయులు ఈ వాచకాన్ని అర్థవంతంగా, సమర్థంగా ఉపయోగించడానికి వీలుగా ‘ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు’ ఉన్నాయి. రెండో తరగతిలో తెలుగునేర్చుకునే పిల్లలు సంవత్సరాంతానికి తెలుగును విని అర్థం చేసుకోవడం, మాట్లాడడం, సరళపదాలు, గుణింత పదాలు, సరళమైన వాక్యాలను చదువడం, రాయడం వంటివి చేయగలగాలి. వీటిని సాధించడానికి ప్రతి పారంలోను వినడం, మాట్లాడడం, చదువడం, రాయడం, సృజనాత్మకత అనే పేర్లతో అభ్యసాలు ఉన్నాయి.

మాతృభాషను బోధించుటకన్నా పిల్లలకు ద్వితీయభాష నేర్చడంలో ఉపాధ్యాయుల భాధ్యత మరింత ఎక్కువ. కాబట్టి తప్పనిసరిగా పిల్లలచేత విరివిగా మాట్లాడిస్తూ, అవసరమైన బోధనాభ్యసన సామగ్రిని వినియోగించి వీలైనంతమేరకు వాళ్ల మాతృభాషతో అన్యయస్తూ అర్థమయ్యేట్లు, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడే భాషావాతావరణాన్ని కల్పించాలి. అందుబాటులోని భాలసాహిత్యాన్ని పిల్లలచేత చదివించాలి.

ఈ పార్యుప్సక రూపకల్పనలో పొల్లాన్న సంపాదకమండలి సభ్యులకు ధన్యవాదాలు. దీని రూపకల్పనలో విషయాన్నిపుఱులుగా సేవలందించిన భాషావిభాగ సభ్యులకు, పొల్లాన్న ఉపాధ్యాయులు, చిత్రకారులు, డి.టి.పి., లేపోట్ చేసిన వారికి అభినందనలు. ఈ పార్యుప్సకం భవిష్యత్ అభ్యసనానికి అవసరమైన పాటవాన్ని, సామర్యాలను పెంపాందించడానికి తోడ్పడుతుండని ఆశిస్తున్నాం.

తేది : 24-01-2019

సంచాలకులు

స్థలం : హైదరాబాద్.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన, శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

- ❖ ఈ వాచకాన్ని బోధించడానికి ముందు “ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు” ఆధారంగా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలను, అభ్యసన ఫలితాలను చదివి అర్థం చేసుకోవాలి. పాతాలను పరిశీలించి ప్రణాళిక రూపొందించుకొని బోధన ప్రారంభించాలి.
- ❖ ఈ పార్యపుస్తకంలో నాలుగు విభాగాలున్నవి. మొదటి విభాగంలో పిల్లలకు తెలుగు భాషను పరిచయం చేయడానికి వీలుగా ‘పాడుదాం’ పేరుతో అభినయ గేయాలున్నాయి. వీటిని పిల్లలతో పాడించాలి, అభినయం చేయించాలి. వాటిలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా మాట్లాడించాలి. ఈ విభాగానికి 10 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి.
- ❖ రెండో విభాగంలో పిల్లలతో మాట్లాడించడం కోసం ‘మాట్లాడుదాం’ అనే పేరుతో ఆరు సన్నిహిత చిత్రాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క సన్నిహిత చిత్రంలో ఇచ్చిన ప్రశ్నల ఆధారంగా పిల్లలతో విరివిగా మాట్లాడించాలి. వీటిని బోధించడానికి 10 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూన్ మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇవి పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు కుటుంబంలోని వారి గురించి, సంత, పల్ల, ఆడుకునే ఆటలు మొదలగువాటి గురించి చెప్పగలగాలి.
- ❖ మూడో విభాగం పిల్లలకు ఒకటవ తరగతిలో నేర్చుకున్న సరళపదాల పునశ్చరణకు, గుణింతాలను పరిచయం చేయడానికి ఉద్దేశించినది. ఇందుకోసం ‘చదువండి-రాయండి’ పేరుతో వర్షమాల, సరళపదాలు, గుణింతాల పరిచయం పొరాలున్నాయి. వీటిని బోధించడానికి 20 పీరియిశ్చు అవసరమౌతాయి. జూలై మాసంలో వీటిని బోధించాలి. ఇందుకోసం తప్పనిసరిగా వర్షమాల, అక్కరాలు, పదాల కార్పులను, పదజాల పట్టికలను రూపొందించుకొని పిల్లలకు భాషాక్రిడలు, కృత్యాల ద్వారా అభ్యాసం కల్పించాలి. ఇది పూర్తయ్యేసరికి పిల్లలు వర్షమాలలోని అక్కరాలను, సరళ పదాలను చదువగలగాలి. గుణింతపు గుర్తులను గుర్తించగలగాలి, రాయగలగాలి. ఆ తరువాతనే నాల్గో విభాగాన్ని బోధించాలి.
- ❖ నాల్గో విభాగం గుణింత పదాలు, గుణింత పదాలతో కూడిన వాక్యాలను పిల్లలు చదువడం, రాయడం నేర్చుకోవడానికి ఉద్దేశించినది. దీంట్లో 12 పొరాలున్నాయి. ఒక్కొ గుణింతానికి చెందిన పదాలు, వాక్యాలు నేర్చుడానికి వీలుగా గుణింతానికి ఒకటి చొప్పున పొరాలను పొందుపరిచారు. వీటిని ఆగష్ట మాసం నుండి ఫిబ్రవరి మాసాంతం పరకు బోధించాలి. ఒక్కొ పొతానికి సగటున 8 పీరియిశ్చు అవసరం కావచ్చు.
- ❖ మొదటి పీరియిశ్చు బోమ్మ గురించి మాట్లాడించడం. గేయాన్ని అభినయంతో పాడించడం నేర్చాలి. గేయాన్ని చార్పుపై రాసి ప్రదర్శించాలి. ప్రోజెక్ట్ ఉంటే దాని ద్వారా చూపించవచ్చు.
- ❖ రెండో పీరియిశ్చు గేయంలోని గుణింతానికి చెందిన కీలక పదాలను, కీలక పదంలోని గుణింతాక్కరాలను గుర్తింపచేయాలి. ఇందుకోసం గేయంతోపాటు, కీలక పదం, కీలక పదంలోని అక్కరాలకు చెందిన పదాల కార్పులు (షాష్టి కార్పులు) వినియోగించాలి. ‘వినడం-మాట్లాడడం’లోని ప్రశ్నల ద్వారా పిల్లల్ని మాట్లాడించాలి. అదనపు ప్రశ్నలు కూడా అడగాలి.
- ❖ మూడో, నాల్గో పీరియిశ్చులో చదువడం అభ్యాసాలను నల్లబల్లను ఉపయోగించి నేర్చాలి. ఆ తదుపరి పార్యపుస్తకంలోని అభ్యాసాలను చేయించాలి. ఈ పీరియిశ్చులో తప్పనిసరిగా వర్షమాల, గుణింతాల చార్పును వినియోగించాలి.

- ❖ నాలుగు, పదు, ఆరో పీరియళ్లలో రాయడం అభ్యసాలు చేయించాలి. వీటిని నేర్పడానికి నల్లబల్లను ఉపయోగించాలి. రెండు గీతల మధ్యలో ఎలా రాయాలో పిల్లలకు నల్లబల్లపై రాసి చూపించాలి. విద్యార్థులు నల్లబల్లపై రాయమనాలి. ఆ తరువాత చుక్కలు కలుపుతూ రాయడం, అభ్యసాలలో వ్యక్తిగతంగా రాయడం నేర్చాలి.
 - ❖ ఏడు, ఎనిమిది పీరియళ్లలో సృజనాత్మక అభ్యసాన్ని చేయించాలి. ఐతే రెండో రోజు నుండి మొదటి ఐడు నిమిషాలు పిల్లలతో మాట్లాడించడం, గేయాన్ని పాడించి అభినయం చేయించిన తరువాతనే అభ్యసాలను ప్రారంభించాలి.
 - ❖ ఈ పార్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా విద్యాసంవత్సరాంతానికి సాధించాలిన సామాన్యాల జాబితా పార్యపుస్తకంలో (viii) పేజీలో ఉంది. వీటిని పిల్లలు సాధించేలా చూడాలి.
 - ❖ ప్రారంభంలో పిల్లలు వారి మాత్రభాషలో మాట్లాడుతారు. ఐతే వాటిని తెలుగు భాషలో ఏమంటారో చెప్పాలి. సాధారణంగా పిల్లలు పదాలతో ప్రారంభించి క్రమంగా వాక్యాలను మాట్లాడడానికి అలవాటుపడతారు. పిల్లలు ఇలా మాట్లాడేటప్పుడు దోషాలను ఎత్తిచూపకూడదు. వారి భాషతో పోల్చి తెలుగులో ఎలా మాట్లాడాలో అర్థం చేయించాలి.
 - ❖ తెలుగు పార్యపుస్తకంతో పాటు తప్పనిసరిగా పిల్లలదగ్గర ఒక నోటు పుస్తకం కూడా ఉండాలి. ప్రతి రోజు పిల్లలతో పదాలు రాయించాలి. ఉక్కలేఖనం చేయించాలి.
 - ❖ నిత్యజీవితంలో వినియోగించే పదాల ఆధారంగా చదువడం, రాయడంకోసం అభ్యసాలున్నాయి. తెలిసిన పదాలలోని అక్షరాలతోనే నూతన పదాలను చదివించడం, రాయించడానికి అభ్యసాలు ఉన్నాయి.
 - ❖ పారాలను బోధించేప్పుడు పిల్లలతో వీలైనన్ని పదాలు, వాక్యాలు చెప్పించాలి. వాటిని నల్లబల్లపై రాసి చదివించాలి.
 - ❖ ఉపాధ్యాయులు ప్రణాళికబద్ధంగా బోధించాలి. ప్రతి పాతానికి కింది విధంగా పార్యప్రణాళిక రాయాలి.
1. పారంపేరు, 2. అవసరమైన పీరియళ్ల సంఖ్య, 3. సాధించాలిన సామాన్యాలు, 4. పీరియళ్ల వారీ విభజన

పీరియడ్ సంఖ్య	బోధనాంశం	బోధన వ్యాహం	సామగ్రి / వివరాలు	మూల్యాంకనం

5. ఉపాధ్యాయుని తయారీ, అదనపు సమాచారసేకరణ, 6. ఉపాధ్యాయుల ప్రతిస్పందనలు

- ❖ నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనానికి అనుగుణంగా పార్యపుస్తకాలు ఉన్నాయి. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనాన్ని నిర్మాణాత్మక, సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనాలుగా నిర్వహిస్తారు.
- ❖ మొదటి నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని వ్యాఖికంగా అనగా వినడం, మాట్లాడడం, వర్ణమాల, సరళ పదాలను చదువడం ఆధారంగా నిర్వహించాలి. సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనంలో భాషాసామాన్యాలకు చెందిన అభ్యసాల ఆధారంగా ప్రత్యులు రూపొందించాలి.
- ❖ పిల్లలకు తెలుగు భాషపైన పట్టు రావడానికి తప్పనిసరిగా వార్తాపత్రికలు, మేగజైనలు, బాలసాహిత్యం అనగా చిత్ర కథలు, కార్టూన్లు, అభినయ గేయాలు మొదలగువాటిని చదివించాలి. పిల్లలకు చదువడం రాదు అని అనుకోకూడదు. వాటిని మొదట ఉపాధ్యాయులు చదివి వినిపించాలి, అనిపించాలి, ఆ తదుపరి చదువునాలి.

జాతీయ గీతం

- రహిందనాథ్ తాగుర్

వందేమాతరం

- బంకించండ్ర ఛట్టీ

వందేమాతరం, వందేమాతరం
 సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం
 సస్యశ్యామలాం మాతరం; వందేమాతరం
 శుభ్రజోత్తాన్న పులకిత యామినీం
 పుల్లకుసుమిత ద్రుమదళ శోభినీం
 సుహసినీం సుమధుర భాషిణీం
 సుఖదాం వరదాం మాతరం వందేమాతరం.

జనగణమన అధినాయక జయహే !
 భారత భాగ్య విధాతా !
 వంజాబ సింధ్ గుజరాత మరాతా,
 ద్రావిడ ఉత్కృష్ట వంగా !
 వింధ్య హిమాచల యమునా గంగా,
 ఉచ్చల జలధి తరంగా !
 తవ శుభనామే జాగే !
 తవ శుభ ఆశిష మాగే !
 గాహే తవ జయ గాథా !
 జనగణ మంగళదాయక జయహే !
 భారత భాగ్య విధాతా !
 జయహే ! జయహే ! జయహే !
 జయ జయ జయ జయహే !

ప్రతిజ్ఞ

- పైడిమప్రి వేంకట సుబ్బారావు

భారతదేశం నా మాతృభూమి.
 భారతీయులందరూ నా సహోదరులు.
 నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను.
 సుసంపన్నమైన, బహువిధమైన నా దేశ వారసత్వ సంపద నాకు గర్వకారణం.
 దీనికి అర్పత పొందడానికి సర్వదా నేను కృషి చేస్తాను.
 నా తల్లిదండ్రుల్ని, ఉపాధ్యాయుల్ని, పెద్దలందర్ని గౌరవిస్తాను.
 ప్రతివారితోను మర్యాదగా నడుచుకొంటాను.
 జంతువులపట్ల దయతో ఉంటాను.
 నా దేశంపట్ల, నా ప్రజలపట్ల, సేవానిరతి కలిగి ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.
 వారి శేయోభివృద్ధులే నా ఆనందానికి మూలం.

రూపకల్పనలో వొల్లిన్నవారు

సవర్ణ వినాయక, ప్రధానోపాధ్యాయుడు,
కో-ఆర్డినేటర్, కన్నాల, మంథని, పెద్దపల్లి జిల్లా.

ఎల్.ఎం.ప్రసాద్, తె.ప.,
సి.పి.ఎల్. అంబర్పేట్, హైదరాబాద్.

అవుసల భానుప్రకార్, స్కూల్.అ.,

జి.ప.ఉ.పా., లోనికలాన్,
మునిపల్లి మండలం, సంగారెడ్డి

డా॥ గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయిని,

జి.ప.ఉ.పా. చెన్నూరు, మంచిర్యాల.

ఎన్. విజయభాస్కర్, టి.పి.,

జి.పోచ.ఎన్., చాంద్రాయణగుట్ట,
హైదరాబాద్.

పల్లి మాధవి, టి.పి.,

భారతీయ విద్యాభవన్, జూబ్లీహిల్స్,
ఆత్మకూరి రామారావు పారశాల, హైదరాబాద్.

ఎన్. జ్యోతి, టి.పి.,

జి.పోచ.ఎన్.టి.డి. సింగ్,
బాబానగర్, హైదరాబాద్.

సముద్రాల శ్రీనివాసాచార్య, ఎన్.ఎ.,

జి.ప.ఉ.పా., నర్స్సపూర్, వెంకటపూర్ మం.
జయశంకర్ భూపాల్పల్లి జిల్లా.

కటుకోజ్యుల మనోహరాచారి, ఎన్.ఎ.,

జి.ప.ఉ.పా. (బాలికలు), కోరుట్ట, జిగిత్యాల జిల్లా.

సనా ఘాతిమా, టి.పి.,

యం.ఎన్.క్రియేబివ పారశాల,
హైదరాబాద్.

పల్లెర్ రామమోహనరావు, స్కూల్.అ.,

జి.ప.ఉ.పా. వేముల,
ముసాపేట్, మహబూబ్నగర్.

గాజుల రవీందర్, స్కూల్.అ.,

జి.పోచ.ఎన్, కార్ఫుగడ్డ, కరీంనగర్

సంబరాజు రవిప్రకార్ రావు, ఎన్.జి.టి.,

ప్రా.పా., గోవిందాయిపల్లె తాండ,
కడ్డాల్, రంగారెడ్డి.

చక్రవర్తుల శ్రీనివాస్, టి.పి.,

జడ్.పి.పోచ.ఎన్., చర్లపల్లి,
వరంగల్ రూరల్.

కోట సుకన్య, ఎన్.జి.టి..,

జి.పి.ఎన్, జవహర్లనగర్,
ముఖీరాబాద్, హైదరాబాద్.

పురిమళ్ళ సునంద, స్కూల్.అ.,

కె.వి.ఎమ్.జడ్.పి.ఎన్.ఎన్., ఆళ్ళపాడు,
బోనకల్, ఖమ్మం.

కె. ఉపేందర్ రావు, ఎన్.జి.టి.,

యం.పి.పి.ఎన్., పీర్యతాండ,
తుర్పుపల్లి, యాదాది భువనగిరి.

కె.కె.వేంకటశర్మ, టి.పి.,

జి.పోచ.ఎన్., మెయిఫుల్స్పర నెం-1,
హైదరాబాద్.

ఎ. శైలజా రాణి, ఎన్.ఎ.,

ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి.,
హైదరాబాదు.

డి.టి.పి., లే బౌటు & డిజైనింగ్ : ప్రతిమ పాతూలి, హైదరాబాద్.

రెండవ తరగతి పూర్తయ్యసులకి సాధించాల్నిన సామర్థ్యాలు, అభ్యసనాఫలితాలు

I. విని అర్థం చేసుకోవడం, స్వేచ్ఛగా మాట్లాడడం

- ◆ తమ పరిసరాల గురించి, నిత్య వ్యవహరాలకు సంబంధించిన సూచనలు, ప్రశ్నలు విని అర్థం చేసుకోగలగాలి.
- ◆ పరిచిత అంశాలకు చెందిన అభినయ గేయాలు విని అర్థం చేసుకోగలగాలి.
- ◆ తెలిసిన వాటి గురించి తప్పుల్లేకుండా రెండు మూడు వాక్యాలు చెప్పగలగాలి.
- ◆ పల్లె, సంత, ఇల్లు, ఆటలు మొదలగు వాటి గురించి మాట్లాడగలగాలి.
- ◆ గుణింతాక్షరాల మధ్య ధ్వని ఫేదాన్ని గుర్తించగలగాలి.
- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను, వీటితో ఏర్పడే పదాలను, వాక్యాలను స్పష్టంగా ఉచ్చరించగలగాలి.

II. ధారాళంగా చదువడం, అర్థం చేసుకొని చెప్పడం

- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను విడిగాను, పదాలలోను గుర్తించాలి. స్పష్టంగా చదువగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలను ధారాళంగా చదువగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలతో కూడిన సరళమైన వాక్యాలను చదువగలగాలి, అర్థం చేసుకోగలగాలి.

III. రాయడం.

- ◆ వర్ణమాల, గుణింతాక్షరాలను అందంగా / స్పష్టవంగా రాయగలగాలి.
- ◆ పదాలు, వాక్యాలను చూసి అందంగా రాయగలగాలి.
- ◆ సరళ, గుణింత పదాలను తప్పులు లేకుండా అందంగా రాయగలగాలి.

IV. సృజనాత్మకత.

- ◆ పరిచిత బొమ్మలను గీసి, వాటికి రంగులు వేయగలగాలి.
- ◆ పరిచిత అభినయ గేయాలకు అభినయం చేయగలగాలి.
- ◆ బొమ్మల ఆధారంగా సంభాషణ / కథలు చెప్పగలగాలి.
- ◆ ఇచ్చిన అంశం ఆధారంగా అనగా పరిచితమైన సన్నివేశానికి అభినయం చేయగలగాలి.
- ◆ అట్టముక్కలు, పుల్లలు మొదలగు వాటితో నమూనాలు తయారుచేయగలగాలి.

విషయ సూచిక

క్ర. నెం.	పాఠం పేరు	నేర్చుకోవాల్సినవి	పీరియడ్సు	మాసం	పుటు
I.	పాడండి 1) భరతమాత 2) చల్చల్ గుర్తం 3) ఎందుకురా? 4) ఏది మేలు?	వినడం, ఆర్థం చేసుకోవడం, పాడడం, అభినయించడం, మాట్లాడడం	10	జూన్	2 3 4 5
II.	మాట్లాడండి 1) పల్లె 2) సంత 3) ఇల్లు 4) ఆటస్టలం	ఇంటిలో వారి గురించి, సంత గురించి, ఆటల గురించి, పల్లె గురించి మాట్లాడగలగడం	10	జూన్	6 8 10 12
III.	చదువండి - రాయండి 1) వర్ణమాల 2) సరళ పదాలు 3) గుణింతాల పరిచయం	వర్ణమాల, సరళ పదాల పునశ్చరణ, గుణింతాల పరిచయం	20	జూలై	14 16 18
IV.	పాఠాలు 1) వాన (~) 2) మిరపకాయ (°) 3) చీమ (‡) 4) కుండ (ɔ) 5) పూలు (ɔ) 6) గృహం (ə) 7) నెమలి (˘) 8) జేజే (ɔ) 9) రైతు (˘) 10) గొడుగు (˘) 11) కోతి (˘) 12) గొను (˘)	గుణింత పదాలు, వాక్యాలను చదువడం, రాయడం. 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8	ఆగష్ట ఆగష్ట సెప్టెంబర్ సెప్టెంబర్ అక్టోబర్ నవంబర్ నవంబర్ డిసెంబర్ డిసెంబర్ జనవరి ఫిబ్రవరి ఫిబ్రవరి	21 25 30 34 38 42 46 50 54 58 62 66	

I. పాడండి

1) భరతమాత

మిలమిల మెరుపులు మెరిపిద్దాం

మువ్వన్నెల జెండను ఎగరేద్దాం

గలగల గళములు వినిపిద్దాం

దేశం కీర్తిని చాటిద్దాం

గణగణ గంటలు మోగిద్దాం

బంగరు తల్లికి మాలలు వేద్దాం

జనగణమనను పాడేద్దాం

భారత మాతకు హోరతులిద్దాం

పాట్లూడండి :-

1) చిత్రంలోని పిల్లలు ఏమి చేస్తున్నారు?

2) ఈ పాట ద్వారా మీరు ఏమి

తెలుసుకున్నారు?

2) చల్చల్ గుర్ం

చల్ చల్ గుర్ం - చలాకి గుర్ం

కరతో చేసిన - గజ్జెల గుర్ం

మువ్వులు పట్టీ మెడలో వేసి

రంగుల హంగులు సింగారించి

వీపుకు జీను సాపుగవేసి

వదిలేస్తే సరి పరుగిడు గుర్ం

కళ్ళుం చేత్తో గట్టిగ బట్టి

గుర్ంమీద కూర్చొని ఉఱ్ఱి

చల్చల్చల్మంటూ సవారి చేసే

పరుగులుతీయును గంతులు వేయును

చల్చల్ గుర్ం - చలాకి గుర్ం

మాట్లాడండి :-

- 1) చిత్రంలోని పిల్లలు ఏమి చేస్తున్నారు?
- 2) మీరు వేటితో ఆడుకుంటారు?
- 3) ఆడుకుంటూ పాడే పాటలేవి?

3) ఎందుకురా?

ఎండలు కాసేదెందుకురా?

మబ్బులు పట్టేటందుకురా

మబ్బులు పట్టేదెందుకురా?

వానలు కురిసేటందుకురా

వానలు కురిసేదెందుకురా?

చెరువులు నిండేటందుకురా

చెరువులు నిండేదెందుకురా?

పంటలు పండేటందుకురా

పంటలు పండేదెందుకురా?

ప్రజలు బతికేటందుకురా

ప్రజలు బతికేదెందుకురా?

మంచిని పెంచేటందుకురా

మాట్లాడండి :-

- 1) వానలు ఎందుకు కురువాలి?
- 2) ఏయే కాలాలు ఉన్నవి?
- 3) పంటలు ఎవరు పండిస్తారు?

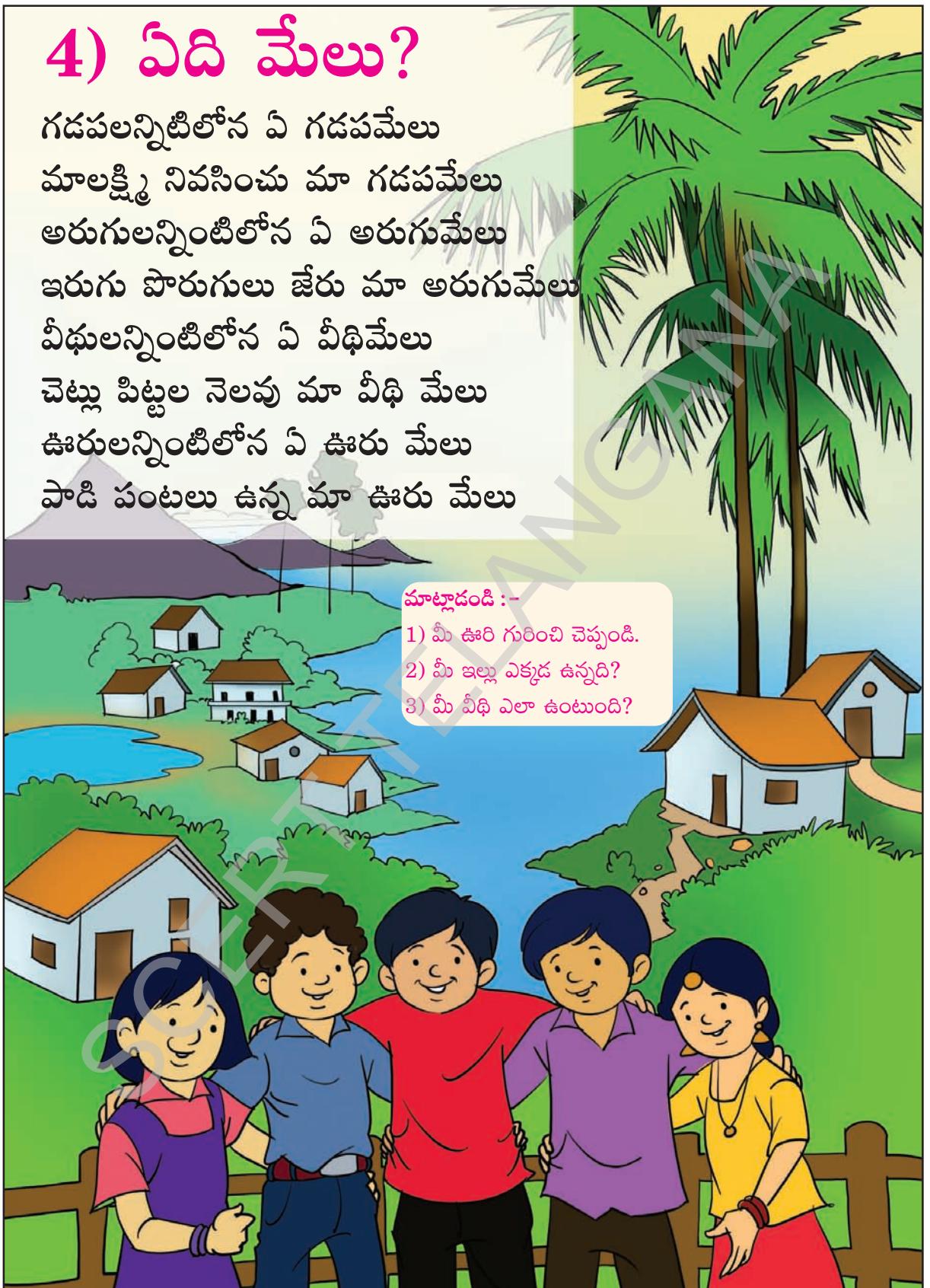

4) ఏది మేలు?

గడపలన్నిటిలోన ఏ గడపమేలు
 మాలక్కీ నివసించు మా గడపమేలు
 అరుగులన్నింటిలోన ఏ అరుగుమేలు
 ఇరుగు పొరుగులు జేరు మా అరుగుమేలు
 వీధులన్నింటిలోన ఏ వీధిమేలు
 చెట్లు పిట్టుల నెలవు మా వీధి మేలు
 ఊరులన్నింటిలోన ఏ ఊరు మేలు
 పాడి పంటలు ఉన్న మా ఊరు మేలు

మాట్లాడండి :-

- 1) మీ ఊరి గురించి చెప్పండి.
- 2) మీ ఇల్లు ఎక్కడ ఉన్నది?
- 3) మీ వీధి ఎలా ఉంటుంది?

II. మాట్లాడండ

1) పల్లె

- 1) చిత్రంలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- 2) వారు ఎక్కడ ఉన్నారు? ఏమి చేస్తున్నారు?
- 3) వారు ఏమి మాట్లాడుతుండవచ్చు?
- 4) మీకు తెలిసిన పల్లె గురించి చెప్పండి.

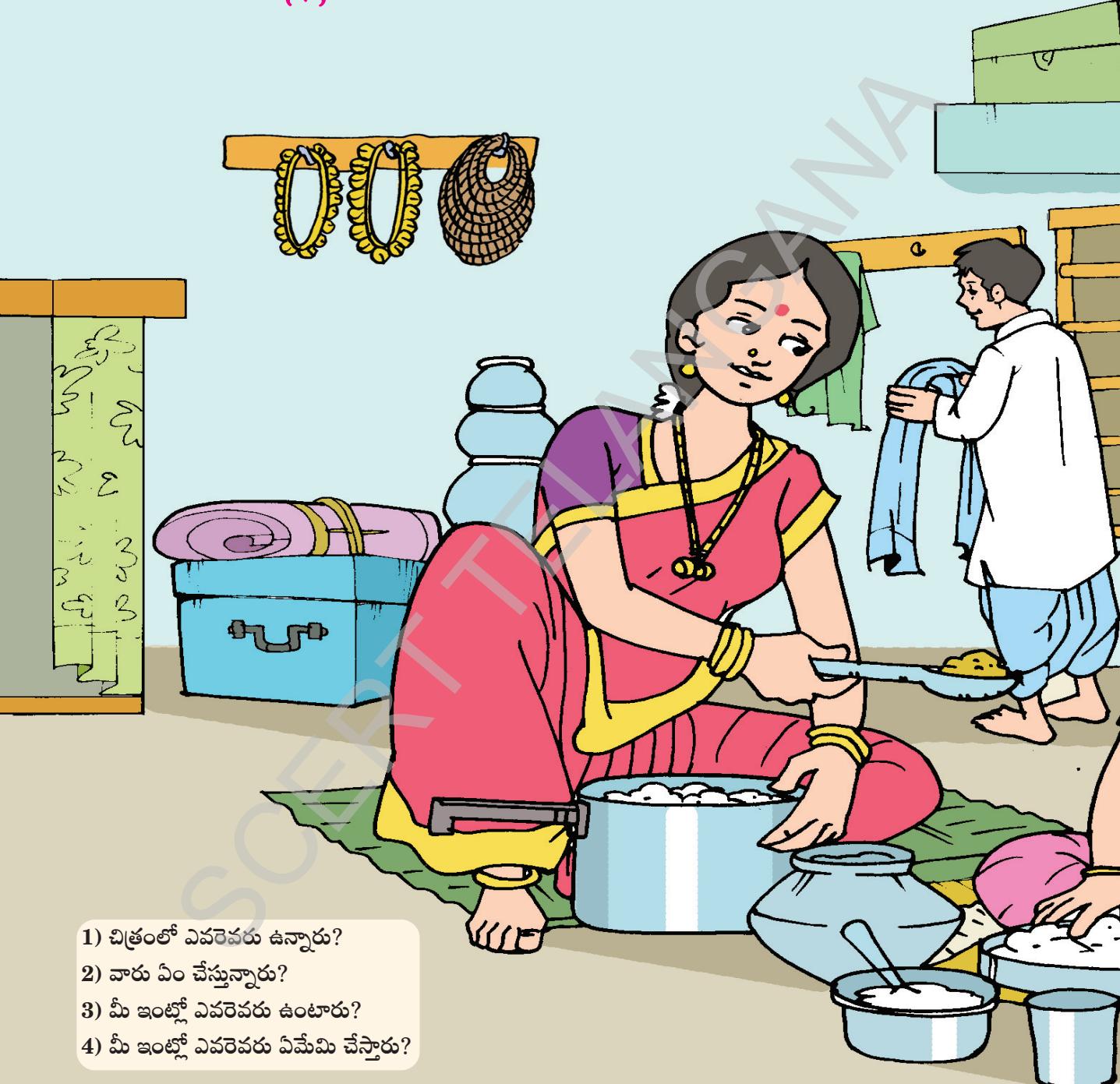
2) సంత

- 1) చిత్రంలో ఏమేమి కనిపిస్తున్నవి?
- 2) చిత్రంలోనివారు ఏమి చేస్తున్నారు?
- 3) మీ ఊరిలో ఇలాంటివి ఉన్నవా?
- 4) మీ ఊరి సంతలో ఏమేమి ఉంటవి?

3) ఇల్లు

- 1) చిత్రంలో ఎవరెవరు ఉన్నారు?
- 2) వారు ఏం చేస్తున్నారు?
- 3) మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఉంటారు?
- 4) మీ ఇంట్లో ఎవరెవరు ఏమేమి చేస్తారు?

4) ఆటస్‌లం

- 1) పిల్లలు ఎక్కడ ఆడుకుంటున్నారు?
- 2) మీరు ఎక్కడ ఆడుకుంటారు?
- 3) మీరు ఏమేమి ఆటలు ఆడతారు?
- 4) మీరు చూసిన పార్కు గురించి చెప్పండి.

III. చదువండి - రాయండి

1. వర్ణమాల

అ) కింది వర్ణమాలను చూడండి. అక్షరాలను చదువండి.

అచ్చులు

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	బు	గ్రు	గ్రూ
ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఔ	ఓ	C	:	

హల్లులు

క	ఖ	గ	ఘ	జ				
చ	చె	ఖ	జ	జె	రు	శు		
ట	ఱ	డ	ధ	ణ				
త	థ	ద	ధ	న				
ప	ఫ	బ	భ	మ				
య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ

అ) కింది భాషీలలో సరైన అక్షరాలను రాయండి.

అ — — శ — — ఎ — —

ఒ — — ఓ ఒ :

ఖ — — ఘ జ

చ చె — జ ఇజ — ఇ

ట — — — ణ

త — — — న

ప — — —

య — — — శ ష — హ జ స్వ ఏ

ఇ) కింది అక్షరాలను చదువండి. వాటి ముందు, తరువాత అక్షరాలను రాయండి.

1) — ఖ — 2) — ష —

3) — శ — 4) — ఏ —

5) — భ — 6) — ఋ —

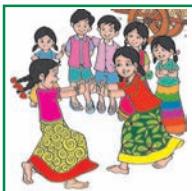

2. సరళ పదాలు

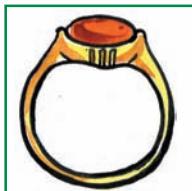
అ) కింది బొమ్మల పేర్లు చదువండి. వాటి అక్షరాలను వర్ణమాలలో చూపండి.

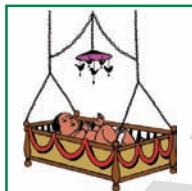
అరక

అట

ఉంగరం

ఉండుల

చదరంగం

కమలం

సవరం

జడ

ఎలుక

ఏనుగు

ఐదు

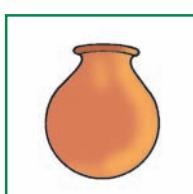
బంటె

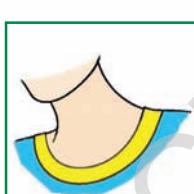
బీడ

బోషధం

ఘుటం

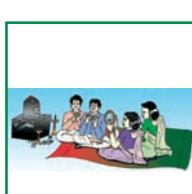
కంతం

శంఖం

శనగ

భజన

మేఘం

ధంక

ఫలం

హంస

తాళం

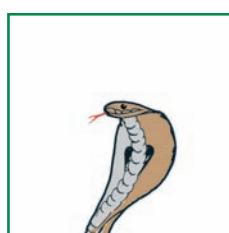
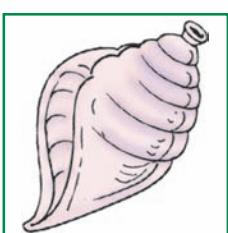
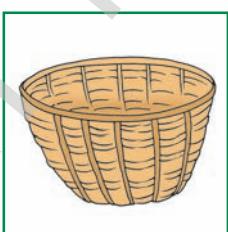

తాళం

అ) కింది పదాలను చదువండి. ఏటిలో ఏ అక్షరం ఎక్కువసార్లు వచ్చిందో చెపుండి.

ఈత	జౌర	ఊడ	అలక
ఏడవ	ఆలయం	ఎలయనగ	ఊరవతల
కమలపలక	నందనవనం	జలజజడ	మకరందం
గబగబనడవడం			కలకలఉడకడం
కరకరనమలడం			వంటవండడం

ఇ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

3. గుణింతాల పరిచయం

అ) కింది అక్షరాలను చదువండి. వాటి కింది గుర్తులను ఎలా పలుకాలో తెలుసుకొండి.

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	బు
ఏ	ఎ	ఒ	ఊ	ఉ	ఎ	ఎ

ఎ	ఏ	ఇ	ఊ	ఉ	ఔ	ం
ఎ	ఎ	ఒ	ఊ	ఉ	ఎ	ం

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లు చదువండి. గులాబి రంగులోని అక్షరాన్ని పలుకండి.

వాన

వా

ఎ

మిరప

మి

ం

చీమ

చీ

ం

కుండ

కు

ం

పూలు

పూ

హ

గృహం

గృ

హ

నెమలి

నె

లె

మేక

మే

ల్ల

రైతు

రై

ల్ల

గొడుగు

గొ

లో

కోతి

కో

లో

గొను

గొ

లో

ఇ) కింది పట్టికలోని పదాలను చదువండి. గులాబి రంగు అక్షరంలోని గుణింతాల గుర్తును రాయండి.

- 1) మామ, జాడ, కాయ, రామ (_____)
- 2) బడి, అరటి, పది, చలి (_____)
- 3) మీసం, దీపం, బీర, చీర (_____)
- 4) కుండ, మునగ, దుంప, కలువ (_____)
- 5) పూజ, కూర, మూత, శూలం (_____)
- 6) గృహం, మృగం, కృప, తృణం (_____)
- 7) గెల, వెలగ, నెల, మెడ (_____)
- 8) చేమ, మేక, దేవత, కేక (_____)
- 9) కైక, మైలు, రైతు, ఐకం (_____)
- 10) కొంగ, దొండ, మొనలి, నొసలు (_____)
- 11) గోడ, రోషం, తోరణం, ఫోక (_____)
- 12) గౌను, రౌతు, కౌముది, జౌళి (_____)

ఈ) కింది పట్టికలోని గుణింతపు గుర్తులను చూడండి. ఒక్కొక్క గుణింతానికి ఒక పదం రాయండి.

ఆ	ఇ	శ	ఊ	ఉ	ఖు
ఎ	ఏ	టీ	ం	ా	ు

ఎ	వీ	ఱ	ఒ	ఓఁ	జ్ఞ
ా	ే	౩	ు	ుఁ	ుఁ

1. వాన (雨)

మిల మిల మెరుపుల వాన

ఫైళ ఫైళ ఉరుముల వాన

టప టప చినుకుల వాన

చిటపట కురిసిన వాన

పిల్లలు తడిసిన వాన

పడవలు విడిచిన వాన

వినండి - మాట్లాడండి

గ) పై బొమ్మలో ఏమేమి కనబడుతున్నాయి?

గ) వాన పదుతుంటే మీకేమి చేయాలనిపిస్తుంది?

చదువండి

అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాటికి ‘O’ చుట్టుండి.

- 1) మిల మిల మెరుపుల వాన
- 2) బిటపట కురిసిన వాన
- 3) పడవలు విడిచిన వాన

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలకు మధ్య తేడాను చెప్పండి.

వన	-	వాన	కలం	-	కాలం
జము	-	జాము	వరం	-	వారం

ఇ) పైనున్న, కింది గళ్లోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా	ా

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
ు	ు	ు	ు	ు	ు	ు	ు	ు	ు	ు

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. ‘ా’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టుండి.

పాప	పాట	జాడ	పార	వాడ
కాడ	మాను	చాప	పాక	బాసర
గాలం	శాతం	రాగం	తాళం	దారం
జాతర	భావం	పాదం	వారం	సాగరం
ఆహారం	ఆపాథం	లాగడం	ఆయాసం	పారశాల
ఆకాశం	వంకాయ	మందారం	పాపమాట	టపాకాయ

ఉ) కింది బొమ్మలను పదాలతో జతపరచండి.

పాప

అకాశం

జాముకాయు

చందమామ

హరం

రాయండి

గ) షై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘—’ చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
—											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్ష

అ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది అక్షరాలకు ‘→’ చేర్చండి. వాటిని రాయండి. ఏటితో ఏర్పడే పదాలు రాయండి.

త	ప	ర	బ	శ	గ	వ	మ						
---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--

ఈ) కింది గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

పా	టు	మా	ల
ప	త	తా	ర
లం	కా	డ	వా
గా	య	జా	న

సృజనాత్మకత

అ) పారంలోని గేయాన్ని అభినయస్తా పాడండి.

2. మిరపకాయ (౭)

మిరపకాయ మిరపకాయ పచ్చగుంటది
కొరికిచూడగానె నోరు చుర్రుమంటది

మిరపకాయ మిరపకాయ పచ్చగుంటది
పచ్చడిలో వేసుకుంటె కమ్మగుంటది

మిరపకాయ మిరపకాయ పచ్చగుంటది
మిరపకాయ బజ్జితింటె రుచిగ ఉంటది

వినండి - మాట్లాడండి

అ) మిరపకాయ ఎలా ఉంటుంది? దీనితో ఏం చేస్తారు?

ఆ) మీరు ఎప్పుడైన బజ్జీలు తిన్నారా? మీకు ఏమేమి బజ్జీలు తెలుసో చెప్పండి.

చదువండి

అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు, పదాలు ఎక్కుడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గేయండి. పదాలకు ‘O’ చుట్టండి.

- 1) మిరపకాయ మిరపకాయ పచ్చగుంటది
- 2) మిరపకాయ బజ్జితింటె రుచిగ ఉంటది
- 3) కొరికి, పచ్చడి, తింటె, రుచి

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను చెప్పండి.

పులక - పీలక

ఇ) పైనున్న, కింది గళ్ళలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ం	కి	గి	చి	జి	టి	డి	తి	ది	ని	పి	బి

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
మి	యి	రి	లి	వి	శి	షి	సి	హి	ళి	క్షి

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. ‘ ’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టండి.

ఆది	నది	ఏది	ఇది	గది
రాగి	చలి	బడి	పది	విధి
బుఖి	రాఖి	బావి	గాలి	గింజ
నిజం	సంచి	ఆకలి	అరటి	నాగలి
ఒకటి	జాబిలి	మిలాయి	శిఖరం	సింహం
దివిటి	గాడిద	పించం	ఎనిమిది	జనవరి
దీపావళి	పిడికిలి	విమానం	ఆదివారం	శనివారం

ఉ) కీంది బొమ్మలను పదాలతో జతపరచండి.

కార్పి

బడి

తంళి

జింక

గుడి

రాయండి

ఊ) వై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ ’ , చేర్చ కీంది గళ్లో రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	ణ

అ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

1

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. ఆ పదాలలోని గీతగీసిన అక్షరానికి ‘ఉ’ (గుడి) పెట్టి రాయండి.

ఉదా : కంక - కంకి

కాక _____

తల _____

గరగర _____

దశ _____

చేయ _____

బండ _____

నంద _____

రంగు _____

పడక _____

వడ _____

బలం _____

శరం _____

ఈ) సూచనల ఆధారంగా చివర ‘ది’ అక్షరం వచ్చే పదాలను రాయండి.

1) తొమ్మిది కాదు _____ ది

2) ఇది కాదు _____ ది

3) మొదట _____ ది

4) ప్రశ్నించండి _____ ది

5) పారేది _____ ది

ఉ) గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

న	గ	ల	న
ఎ	ని	మి	ది
డ	జ	ర	షు
మ	ం	ప	న

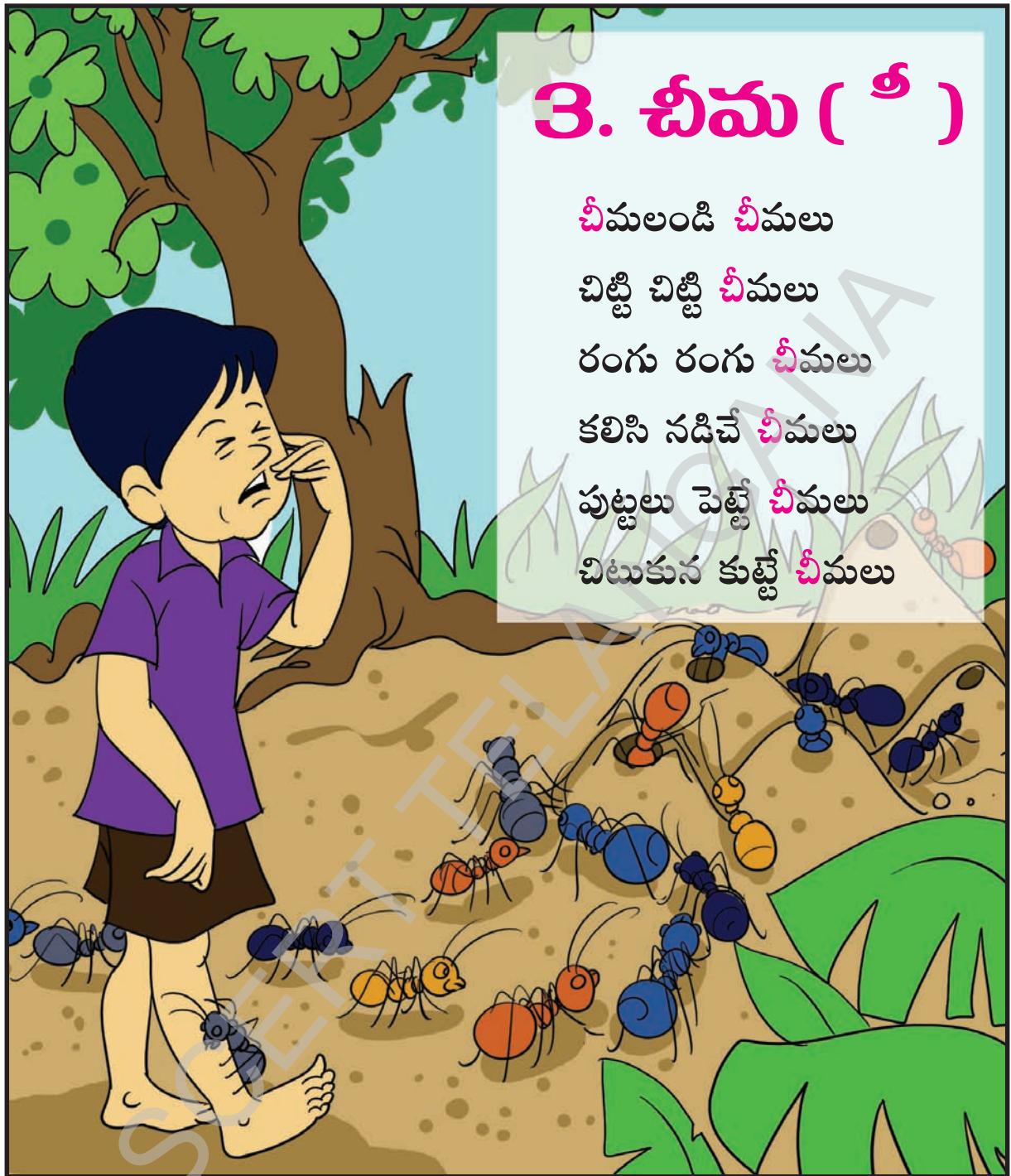
ఉదా: మది

సృజనాత్మకత

అ) బొమ్మను చూసి జంతువులు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నాయో చెప్పండి.

3. చీమ (త)

చీమలండి చీమలు

చిట్టి చిట్టి చీమలు

రంగు రంగు చీమలు

కలిసి నడిచే చీమలు

పుట్టలు పెట్టే చీమలు

చిట్టుకున కుట్టే చీమలు

వినండి - మాట్లాడండి

అ) గేయాన్ని రాగంతో పాడండి.

అ) మీరు ఏయే చీమలను చూశారు? ఎక్కడ చూశారు?

చదువండి

గ) గేయంలో కింది వాక్యాలు ఎక్కుడ ఉన్నాయో గుర్తించి వాటి కింద గీత గేయండి.

- 1) చిట్టి చిట్టి చీమలు
- 2) కలిసి నడిచే చీమలు
- 3) చీమలండి చీమలు
- 4) చిటుకున కుట్టే చీమలు

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలకు తేడా గుర్తించండి. చెప్పండి.

చింత - చీమ

ఇ) పైనున్న, కింది గళ్ళలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	క్క	గీ	చీ	జీ	టీ	డీ	తీ	దీ	నీ	పీ	బీ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	త	క్క
మీ	యా	రీ	లీ	వీ	శీ	షీ	సీ	హీ	తీ	క్కీ

ఈ) కింది పదాలను చదువండి ‘ఊ’, ఉన్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టండి. ‘తీ’, ఉన్న అక్షరాలకు ‘□’ చుట్టండి.

కిరీటం	సీసా	శీతలం	పీక	బీరతీగ
మీసం	దీపావళి	నీద	సీత	చీర
హిందీ	సీతాఫలం	చీలిక	కీటకం	కీర
పీణ	జాజితీగ	చీకటి	పీలా	జీవితం
జీతం	మహిధర్	పీనం	దీపం	శివలీల

ఉ) కింది పదాలను జతపరిచి గీతలలో రాయండి.

గాలి	అరిచింది	ఉదా: 1) చీము ఎంకింది
సీసా	వీచింది	2)
కాకి	పగిలింది	3)
పాప	పాకింది	4)
కాయ	అంబాడింది	5)
చీమ	కాసింది	6)

రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలకు ‘తీ’ , చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

తీ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

ఆ) కింది గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

లా	రీ	మీ	పా
త	గీ	సం	ల
కీ	వీ	ణ	నీ
ర	నీ	డ	సా

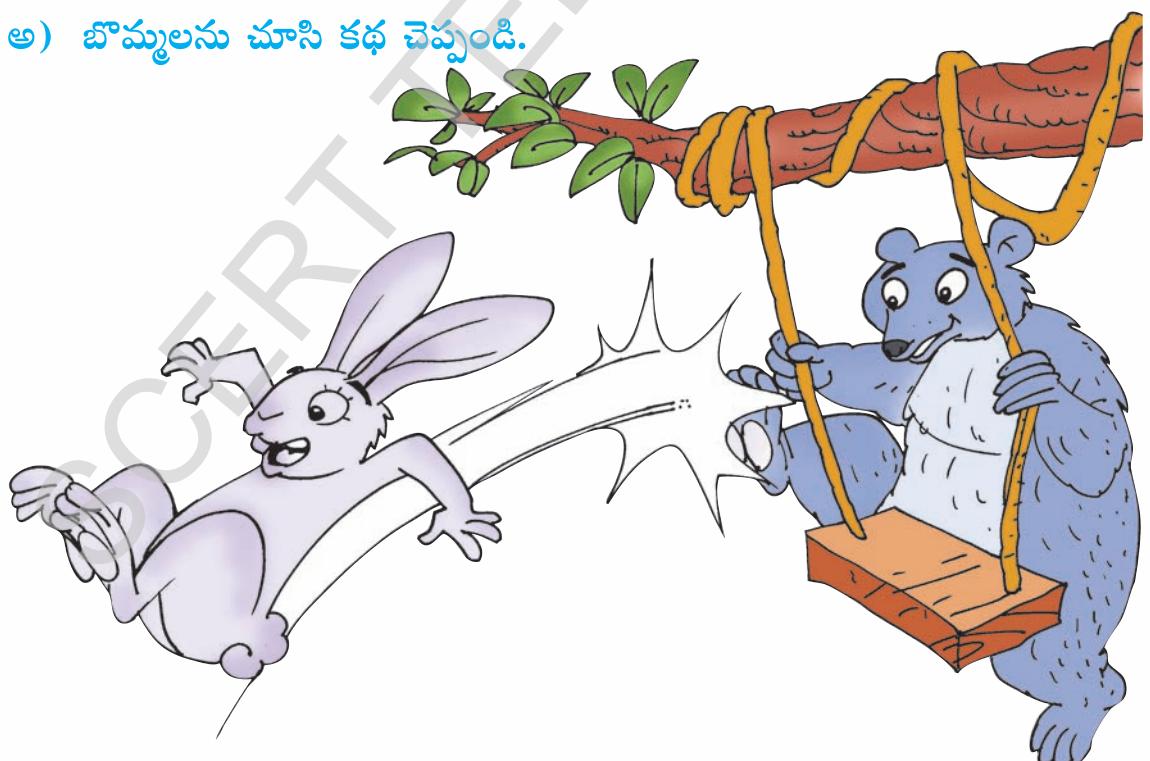
ఇ) కింది వాక్యాలను చదువండి. బొమ్మలకు బదులుగా పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

- 1) నాకు ఇష్టం. _____
- 2) రాజు తలపై ఉన్నది. _____
- 3) కొత్త బాగుంది. _____
- 4) దేవుని ముందు ఉంది. _____

సృజనాత్మకత

అ) బొమ్మలను మాసి కథ చెప్పండి.

4. కుండ ()

కుండమ్మ కుండ
 చక్క దనాల కుండ
 పచ్చ పాల కుండ
 చల్లనిండిన కుండ
 ఆవ నెయ్య కుండ
 అందుకోండి కుండ

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయాన్ని పాడండి.
- అ) కుండను ఎక్కడ చూశారు? కుండతో ఏం చేస్తారు?

చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను చదువండి. పారంలో గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

- 1) కుండమ్మ కుండ
- 2) చల్లనిండిన కుండ
- 3) అందుకోండి కుండ

ఆ) కింది పదాన్ని చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి. చెప్పండి.

కండ - కుండ

ఇ) పైనున్న, కింది గళ్లలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	కు	గు	చు	జు	టు	డు	తు	దు	ను	పు	బు

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	త	క్క
ము	యు	రు	లు	వు	శు	షు	సు	హు	తు	క్కు

ఈ) కింది గుణింత పదాలను చదువండి ‘ఁ’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘O’ చుట్టండి.

కుందులు	కుంపటి	పసరు	మునగ
గురువు	బరువు	పులి	ఏనుగు
సుతుడు	పులుపు	ఎలుక	సుమము
పొవరం	ఎరుపు	గుడి	గంజు

కాకి రంగు నలుపు

గులాబి రంగు ఎరుపు

చామంతి రంగు పసుపు

రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలకు ‘ఁ’ చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) ప్రతి అక్షరానికి ‘ఁ’ చేర్చి రాయండి.

1) గరవ - _____

5) మనగ - _____

2) కడమ - _____

6) మందుక - _____

3) పరగ - _____

7) కదర - _____

4) చరక - _____

8) పలప - _____

ఈ) కింది గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

వ	ల	ప
వ	న	గ
న	త	బ

సృజనాత్మకత

గ) కుండ బొమ్మను గీయండి. రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

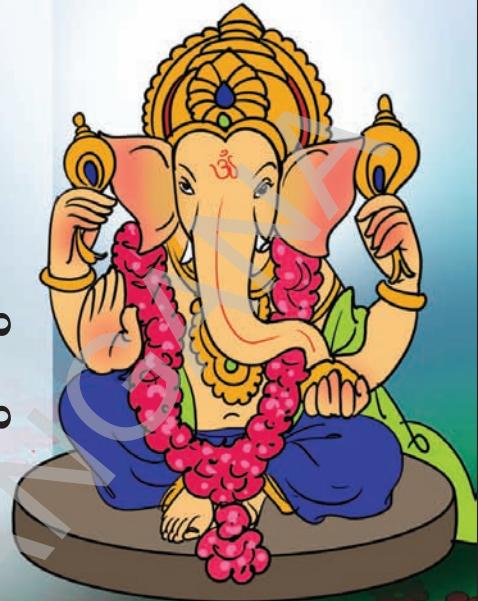
5. పూలు (నా)

తోటలోన విరినే పూలు

పరిమళాలు వెదజల్లే పూలు

తోరణమందున మెరినే పూలు

దేవుని మెడలో మురినే పూలు

వినండి - మాట్లాడండి

అ) గేయాన్ని పాడండి.

అ) మీకు తెలిసిన పూల పేర్లు చెప్పండి. పూలతో ఏం చేస్తారు?

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

చదువండి

అ) కింది పదాన్ని చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి.

పులి - పూలు

ఆ) పైనున్న, కింది గళ్ళలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ఢ	న	ప	బ
ా	కూ	గూ	చూ	జూ	టూ	డూ	తూ	ఢూ	నూ	పూ	బూ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
మూ	యూ	రూ	లూ	వూ	శూ	షూ	సూ	హూ	ళూ	క్షూ

ఇ) కింది గుణింత పదాలను చదువండి ‘ా’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

పూలు	మూపికం	తూనీగ
గూడు	మయూరం	పూజ
కూడు	రూపాయి	నూరు
చూరు	బూజు	సూది

ఈ) కింది వాక్యాలను చదువండి.

1) బంతి పూలు బాగా పూసినవి.

2) సూదికి దారం కావాలి.

3) నూరు రూపాయలు చూశావా?

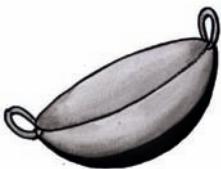
రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ నా ’ చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
నా											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలను సరిచేసి పదాలను రాయండి.

1) పులు - _____

4) కుజ - _____

2) గుడు - _____

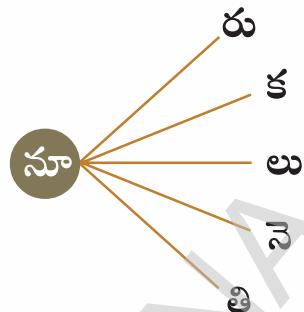
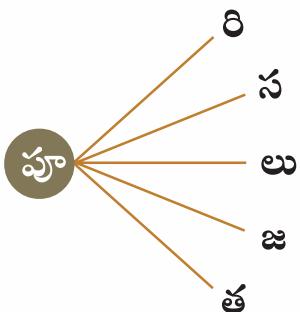
5) దురం - _____

3) సుది - _____

6) సురు - _____

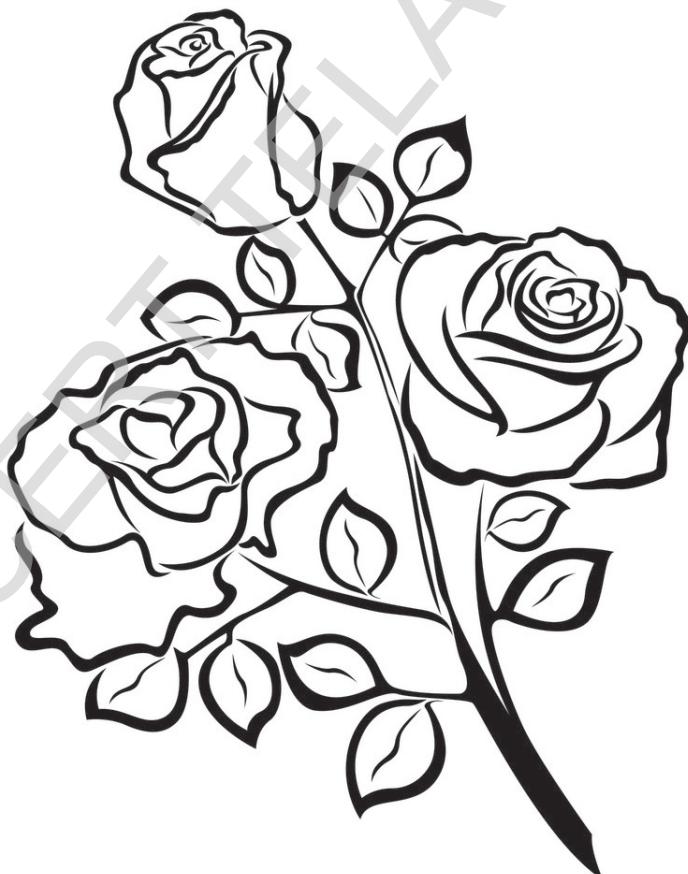

ఈ) కింది అక్షరాలను కలుపుతూ పదాలను రాయండి.

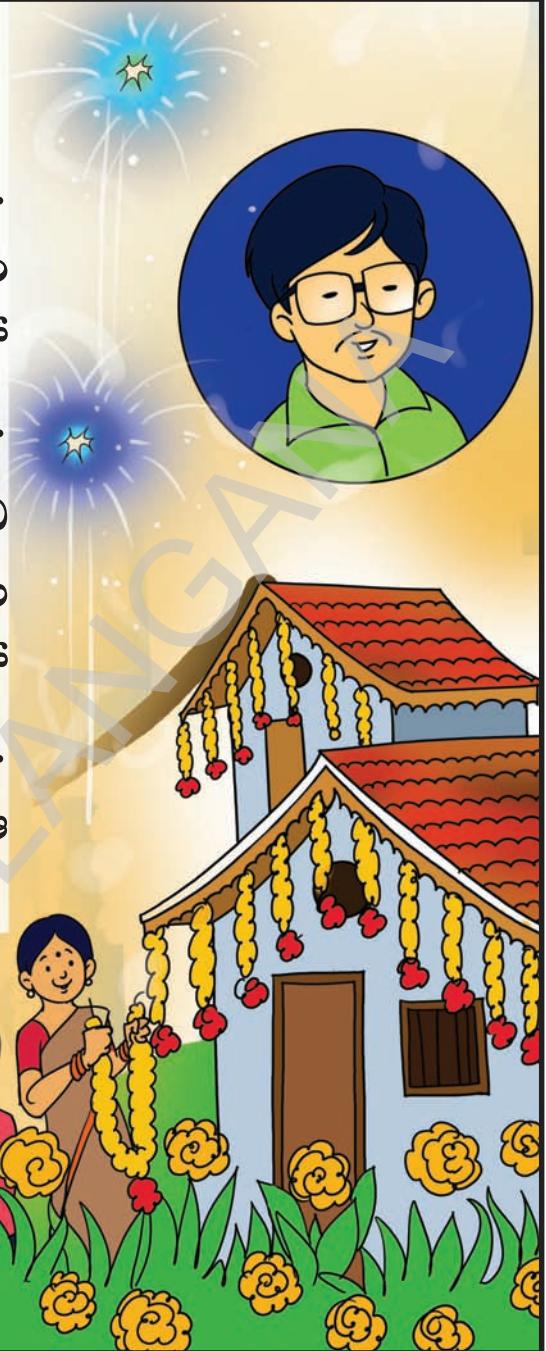
సృజనాత్మకత

గ) కింది బొమ్మను చూడండి. రంగులు వేయండి.

6. గృహం (ఎ)

ఇంటినే గృహం అని కూడా అంటారు. రామయ్యది పెద్ద గృహం. ఆ గృహం ముందు పూలతోట ఉన్నది. తోటలో ఎన్నో రకాల అందమైన పూలు పూస్తాయి. దీపావళి పండుగ వచ్చింది. తోటలోని బంతిమాలు తెచ్చారు. బంతిమాల దండలు కుచ్చారు. ఆ దండలతో గృహాన్ని అందంగా అలంకరించారు. పండుగ సందడితో, మతాబులతో ఆ గృహం కళకళలాడింది.

వినండి - మాట్లాడండి

- మీరు ఏవ పండుగలు జరుపుకుంటారు? పండుగ రోజు ఏం చేస్తారు?
- మీరు దీపావళి పండుగను ఎట్లా జరుపుకుంటారో చెప్పండి.

చదువండి

అ) పారంలో కింది వాక్యాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

- 1) రామయ్యది పెద్ద గృహం.
- 2) దీపావళి పండుగ వచ్చింది.
- 3) గృహాన్ని అందంగా అలంకరించారు.
- 4) గృహం కళకళలాడింది.

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

గద - గృహం కల - కృషి

ఇ) కింది అక్షరాలలోని తేడా గుర్తిస్తూ చదువండి. వాటిషో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	కృ	గృ	చృ	జృ	టృ	డృ	తృ	దృ	నృ	పృ	బృ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ
మృ	యృ	రృ	లృ	వృ	శృ	షృ	సృ	హృ

ఈ) కింది పదాలను, వాక్యాలను చదువండి. ‘ఁ’ ఉన్న అక్షరం కింద గీత గీయండి.

శృతి	జాగృతి	గృహం	బృందం
మృదుల	హృదయం	కృప	కృషి
వృక్షం	సృజన	సృపతి	మృగం

తృణం	శృంగం	దృవడు	దృతి
భృగు	పృథ	ఆవృతం	వృధా
వృషభం	సంవృతం	వివృతం	మృదువు
కృపాణం	కృషివలుడు	కృతకం	కృతి

నీటిని వృధా చేయరాదు.

వృక్షాలు మనకు జీవనాధారం.

పోతన మహాభాగవత కృతిని రచించాడు.

ఉ) కింది పదాలు చదువండి. గడిలో ఉన్న అక్షరాన్ని, గుణింతాన్ని పదాలలో గుర్తించి ‘O’ చుట్టుండి.

1) ఓ	తరుణం	తృణం	వణకు	గణపతి	బాణం
2) ఔ	పృథ	శపథం	మంధని	కథ	రథం
3) ఎ	గృహం	కృషి	వృక్షం	సృజన	ఆవృతం
4) ఒ	భవనం	సులభం	భంగము	వృషభం	శరభం
5) క్ష	తక్షణం	కక్ష	వృక్షం	లక్ష	రక్షణ

రాయండి

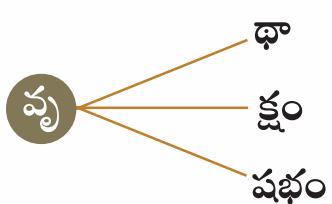
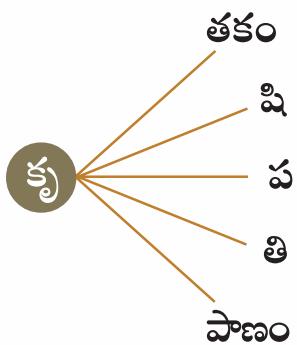
అ) కింది అక్షరాలన్నింటికి గుణింతం చేర్చి రాయండి.

ఁ	క	గ	జ	త	ద	న	ప	బ	మ	వ	శ	ష	స	హ
ఎ														

తెలంగాణ ప్రభుత్వంచే ఉచిత పంపిణీ 2020-21

అ) కింది అక్షరాలను కలిపి చదువండి. రాయండి.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

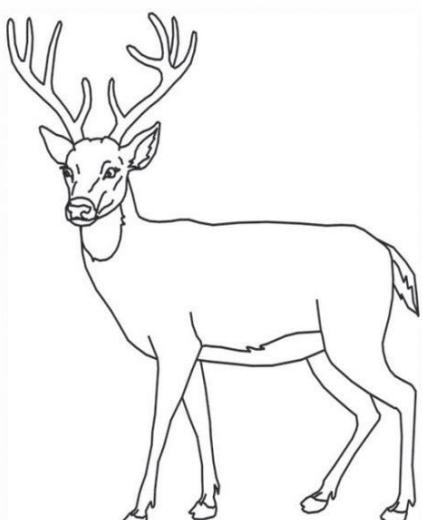
- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

బ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

సృజనాత్మకత

గ) బొమ్మకు రంగులు వేయండి.

7. నెమలి (♀)

ఉరిమిన మేఘం ఏమన్నదీ?

నెమలిని నాట్యం చెయ్యమన్నది

మురిసిన పాప ఏమన్నది?

నెమలి ఈకను తెమ్మన్నది

నెమలి ఈక ఏమన్నది?

కృష్ణని తలపై ఉంటన్నది.

వినండి - మాట్లాడండి

అ) గేయాన్ని పాడండి.

ఆ) నెమలిని ఎప్పుడైనా చూశారా? చూసినప్పుడు మీకెలా అనిపించింది? ఎందుకు?

చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను గేయంలో గుర్తించి గీత గేయండి.

- 1) కృష్ణుని తలపై ఉంటానన్నది.
- 2) మురిసిన పాప ఏమన్నది?

ఆ) కింది పదాలను గేయంలో గుర్తించి ‘○’ చుట్టుండి.

నెమలి

తెమ్మున్నది

ఇ) కింది పదాన్ని చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి.

నములు - నెమలి

ఈ) పైనున్న, కింది గళ్ళులోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	కె	గె	చె	జె	టె	డె	తె	దె	నె	పె	బె

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్క
మె	యె	రె	లె	వె	శె	షె	సె	హె	ఱె	క్కె

ఉ) కింది గుణింత పదాలను చదువండి. ‘=’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టుండి.

కెంపు	తెలుపు	మెరిసె	సెలవు	గెలుపు
దెస	రంకె	రెండు	చెరువు	నెల
వంతెన	గెల	జెండా	పెరుగు	టెంకాయ
చెరుకు	బెదురు	అరిసె	సంపెంగ	తెలంగాణ

ఊ) కింది వాక్యాలను చదువండి. ‘ = ’ ఉన్న అక్షరాల కింద గీత గీయండి. ఆ పదాన్ని ()లో రాయండి.

- 1) జెండా ఎగిరెను. ()
- 2) కెంపులు మెరిసెను. ()
- 3) వానలు కురిసెను. ()
- 4) చెరువులు నిండెను. ()

రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ = ’, చేర్చి కింద గళ్లో రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ు											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	ళ్ల

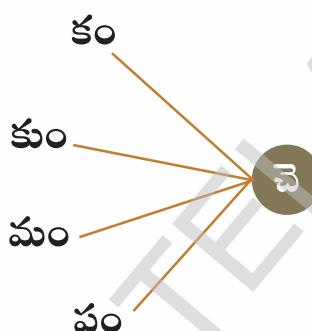
ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలకు ‘=’ చేర్చి పదాలను రాయండి.

1) ఆ <u>ము</u> -	<u> </u>	5) వ <u>లుగు</u> -	<u> </u>
2) అ <u>ంద</u> -	<u> </u>	6) మ <u>ద</u> -	<u> </u>
3) క <u>రటం</u> -	<u> </u>	7) వ <u>దురు</u> -	<u> </u>
4) కం <u>చ</u> -	<u> </u>	8) పం <u>దం</u> -	<u> </u>

ఈ) కింది గుణింత అక్షరాలను కలుపుతూ పదాలను రాయండి.

సృజనాత్మకత

ఎ) కింది నెమలి పింఛానికి రంగులు వేయండి.

8. జే జే (↚)

అమ్మకు జే జే, నాన్నకు జే జే
చదువులు నేర్చే గురువుకు జే జే
అన్నం పెట్టే రైతుకు జే జే
బంగరు భారత భూమికి జే జే

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయాన్ని పాడండి.
- ఆ) ఈ పారంలో ఎవరెవరి గురించి ఉన్నది?

చదువండి

అ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలను తేడాతో చదువండి.

చెరువు - చేము

ఆ) పైనున్న, కింది గళ్ళలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	కే	గే	చే	జే	టే	డే	తే	దే	నే	పే	బే

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
మే	యే	రే	లే	వే	శే	షే	సే	హో	ళే	క్షే

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. ‘ఁ’, అక్షరం కింద గీత గీయండి.

కేరళ

టేకు

నేపాల్

తెలు

గేద

దేగ

నేరేడు

తేనెటీగ

చేటు

నేను

రేసు

ఏనుగు

జే జే లు

దేవుడు

చేప

వేరు

రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ ఈ ’, చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఎ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఈ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

ఆ) బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

1)

2)

3)

4)

ఇ) మీకు తెలిసిన ‘చే’ గుణింత పదాలను రాయండి.

ఈ) కింది భాషీలలో సరైన అక్షరాలను రాయండి.

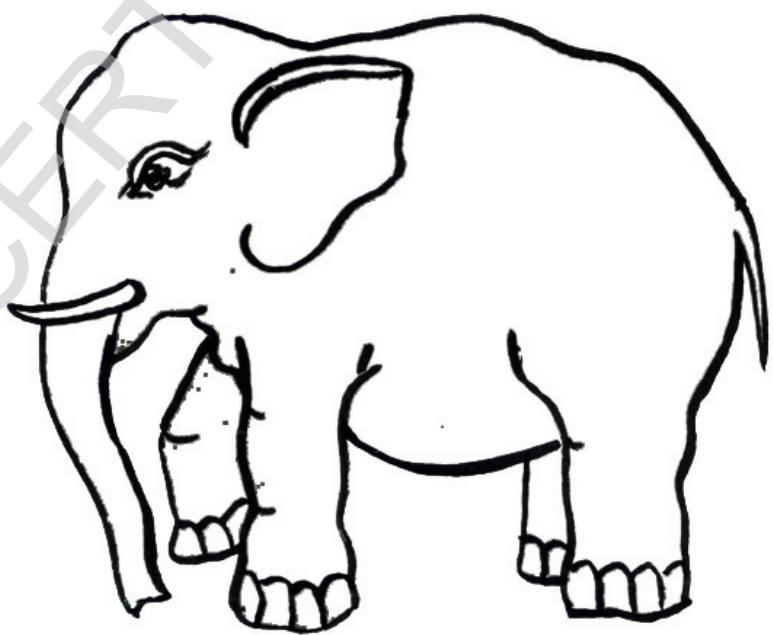
(మే, గే, వే, చే, టే, సే, జే)

- 1) _____ వ 2) _____ ఘము 3) _____ ద
4) _____ వ 5) _____ గ 6) _____ ల
7) _____ లు

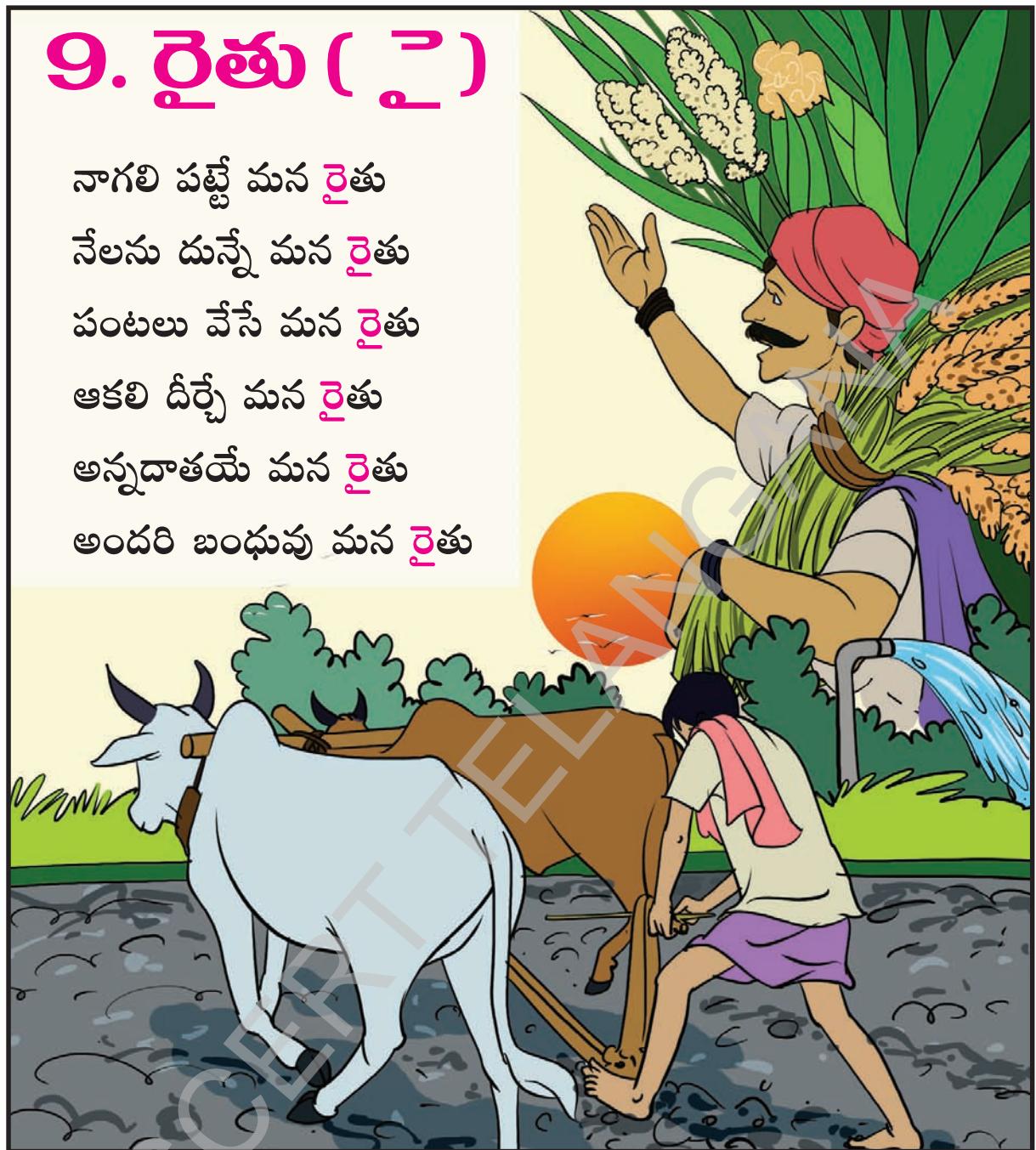
సృజనాత్మకత

అ) కింది ఏనుగు బొమ్మకు రంగులు వేయండి.

9. రైతు (౨)

నాగలి పట్టే మన రైతు
 నేలను దున్నే మన రైతు
 పంటలు వేసే మన రైతు
 ఆకలి దీర్ఘే మన రైతు
 అన్నదాతయే మన రైతు
 అందరి బంధువు మన రైతు

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయాన్ని పాడండి.
- ఆ) ఈ గేయంలో ఎవరి గురించి ఉన్నది?

చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను గేయంలో గుర్తించి వాటి కింద గీత గేయండి.

- 1) ఆకలి దీర్చే మన రైతు.
- 2) నేలను దున్నే మన రైతు.

ఆ) కింది పదాలను గేయంలో గుర్తించి ‘○’ చుట్టండి.

రైతు బంధువు నాగలి

ఇ) కింది పదాన్ని చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి.

రవి - రైతు

ఈ) పైనున్న, కింది గళ్లలోని అక్షరాలను తేడాతో చదువండి. వాటితో ఏర్పడే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	ఱ్చు	స్నె	చ్చె	జ్ఞు	ట్టె	డ్చె	త్తె	ద్దె	న్నె	ప్పె	బ్బె

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	త	శ్శ
ప్పె	య్యె	ర్చె	ల్చె	వ్చె	శ్చె	ష్చె	స్చె	హ్చె	త్చె	శ్శె

ఉ) కింది గుణింత పదాలను చదువండి. ‘_’ ఉన్న అక్షరాలకు ‘○’ చుట్టండి.

జైనులు	త్తెలం	దైవం	సైజం
పైసలు	బ్బెరాగి	మైదాకు	రైతు
వైరం	శైలి	శైలజ	జ్ఞెలు

డః) కింది గుణింత వాక్యాలను చదువండి. ‘ఎ’ ఉన్న పదాన్ని ()లో రాయండి.

- 1) బైదీలను జైలులో ఉంచారు. ()
- 2) పైరు కళకళలాడుతుంది. ()
- 3) చేతికి మైదాకు అందంగా ఉంది. ()

రాయండి

అ) పై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ఎ’ చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఎ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఎ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింద గీత గీసిన అక్షరాలకు ‘ఎ’ చేర్చి పదాలను రాయండి.

1) నజం -		5) రతు -	
2) బరాగి -		6) హరానా -	
3) లను -		7) మదాకు -	
4) కక -		8) తలం -	

ఈ) కింద గళ్లోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

ఐ	తై	లం
రు	స	రె
తై	ము	య

సృజనాత్మకత

గ) అట్టముక్కలతో రైలు బొమ్మను తయారుచేయండి. దాని గురించి చెప్పండి.

10. గొడుగు (~ా)

మూలనున్నప్పుడు ముదుచుకునే గొడుగు
మీట నొక్కగానే విచ్చుకునే గొడుగు
ఎండ వడకు ఎదురు నిలిచేటి గొడుగు
తలపైన నీడను పరిచేటి గొడుగు
వాన జల్లల్లోన తడిసిపోకుండా
తలమీద అండగా నిలిచేటి గొడుగు

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయాన్ని పాడండి.
- అ) మీ ఇంట్లో గొడుగు ఉందా? దానని ఎప్పుడెప్పుడు వాడుతారో చెప్పండి?

చదువండి

- అ) గేయంలోని వాక్యాలలో ‘ ఔ ’ గుణింతం గల పదాలను గుర్తించి గీత గేయండి. చదువండి.
- అ) కింది పదాలను చదువండి. తేదాలను గుర్తించండి.

గుంతు - గొంతు

సంత - సొంత

- ఇ) పై గళ్లోని అక్షరాలను, కింది గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. తేదాను గుర్తించండి. వాటితో వచ్చే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఔ	కొ	గొ	చొ	జొ	టొ	డొ	తొ	దొ	నొ	పొ	బొ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	త	క్ష
మొ	యొ	రొ	లొ	వొ	శొ	షొ	సొ	హొ	ఱొ	తొ	క్షొ

- ఈ) ‘ ఔ ’ గుణింత పదాలను చదువండి. ‘ ఔ ’ ఉన్న అక్షరాల కింద గీత గేయండి.

కొడుకు

గొడుగు

చొరవ

డొంక

తొండ

దొండ

నొసలు

పొదుపు

బొడిపె

మొసలి

రొద

సొద

సొంతం

గొడవ

కొలను

శొంతి

పొడి

పొలుసు

పొలం

కొడవలి

ఉ) కింది వాక్యాలను చదువండి. ఏటిలో ‘ఔ’ ఉన్న పదాన్ని ()లో రాయండి.

- 1) దొండకాయ కూర తినాలి. ()
- 2) వానకు గొడుగు కావాలి. ()
- 3) కొలనులో మొసలి ఉంది. ()
- 4) జలుబుకు శోంఠ పొడి మంచిది. ()

రాయండి

ఆ) పై గళ్లలోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ఔ’ చేర్చి కింది గళ్లలో రాయండి.

ఔ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్ష

ఆ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఇ) ‘ఓ’ గుణింతంతో వచ్చే పదాలను రాయండి.

ఈ) బొమ్మలకు బదులుగా పదాలతో వాక్యాలను తీరిగి రాయండి.

1) కొలనులో ఉన్నది.

2) కొన్నది కొసరేది గుమ్మడికాయ.

3) వానలో బయటకు పోవుటకు కావాలి.

4) పంట కోయటకు కావాలి.

సృజనాత్మకత

అ) పుల్లలు, కాగితంతో గొడుగును తయారుచేయండి.

11. కోతి (ఏ)

చెంగు చెంగు మనుచు కోతి దుంకుతున్నది
 మధ్య మధ్య నెత్తి, వీపు గోకుతున్నది
 కొట్టబోతె కోపంతో గయ్యమన్నది
 కోతిని గని బెదిరి పాప కుయ్యమన్నది

అరటిపండుగొని కోతి పరుగుతీసెను
 ఎటుతోచక వాళ్ళ అమృతెల్లబోయెను

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) గేయాన్ని పాడండి.
- ఆ) మీరెప్పుడైనా కోతులను చూశారా? ఎక్కడ చూసారు?
- ఇ) కోతులు ఏమేమి చేస్తాయి?

చదువండి

- అ) గేయంలో ‘ఔ’ గుణింత పదాలను గుర్తించి గీత గేయండి. చదువండి.
- ఆ) కింది పదాలను చదువండి. తేదాలను గుర్తించండి.

కొడుకు - కోడలు

గొడుగు - గోడ

- ఇ) పై గళ్లోని అక్షరాలను, కింది గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. తేదాను గుర్తించండి. వాటితో వచ్చే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఔ	కో	గో	చో	జో	టో	డో	తో	దో	నో	పో	బో

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష
మో	యో	రో	లో	వో	శో	షో	సో	హో	ళో	క్షో

- ఈ) కింది పదాలను చదువండి. ‘ఔ’ అక్షరాల కింద గీత గేయండి.

కోట గోల చోటు జోడి డోలు

తోక దోస రోలు నోరు నోటు

పోలు మోట యోగి హోళి క్షోభ

కోటు గోవ లోకం శోధన సోపతి

భోజనం రోకలి మోదుగ పటాటోపం కోడలు

ఉ) కింది వాక్యాలను చదువండి. ‘ఔ’, ఉన్న పదాన్ని ()లో రాయండి.

- 1) రూపాయి నోటు పాతది. ()
- 2) పాపాయి చెవులకు లోలకులు కలవు. ()
- 3) ఎలుక తోక పొడవుగా ఉంది. ()
- 4) ఉరుములు మెరుపులతో జోరుగా వాన కురిసింది. ()

రాయండి

గ) పై గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. వాటికి ‘ఔ’, చేర్చి కింది గళ్లో రాయండి.

ఔ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఉ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ళ	క్ష

గ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఇ) ‘ఎ’, గుణింతంతో వచ్చే పదాలను రాయండి.

ఈ) గళ్ళలోని పదాలను గుర్తించండి. రాయండి.

కో	డ	లు	సో
క	టీ	గో	డ
స	జో	ల	క
దో	డి	గ	మ

1)

2)

3)

4)

5)

సృజనాత్మకత

అ) కింది బొమ్మ ఆధారంగా కోతితో ఏమి మాట్లాడుతున్నారో డాహించి చెప్పండి.

12. గౌను (రో)

గౌతమి పుట్టిన రోజంట
 గౌను కొత్తది కావాలంట
 చక్కని గౌను చూసిందంట
 అది కావాలని అడిగిందంట
 అమ్మ గౌనును తెచ్చిందంట
 గౌతమి ఎంతో మురిసిందంట

వినండి - మాట్లాడండి

- అ) పారం బొమ్మలో ఏమేమి కనబడుతున్నాయి?
- అ) కొత్త బట్టలు మీరు ఎప్పుడెప్పుడు వేసుకుంటారు?

చదువండి

అ) గేయంలో కింది వాక్యాలు ఎక్కుడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాటికి ‘O’ చుట్టుండి.

- 1) గౌతమి పుట్టిన రోజంట
- 2) అమృ గౌనును తెచ్చిందంట
- 3) చక్కని గౌను చూసిందంట

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. ‘o’, ఉన్న అక్షరాల కింద గీత గీయండి.

కౌలు	నోక	చోక	జోళి	చోడు
తోడు	గౌరి	భో భో	మోళి	రోతు
శోరి	హోరా	మోనం	సోధం	గౌరవం
కోముది	నోకరు	పోరుషం	పోరులు	మోనిక
యోవనం	లోకికం	సోదామిని	కోరవులు	గౌతముడు

ఇ) కీంది బొమ్మలను పదాలతో జతపరిచి గీతలలో రాయండి.

రోడి

నోక

వోడరు

గౌను

ఈ) కీంది వాక్యాలను సరిచేసి వరుసక్రమంలో రాయండి.

1) గౌను కొత్తది కావాలంట

2) అమ్మ గౌనును తెచ్చిందంట

3) గౌతమి పుట్టిన రోజంట

4) చక్కని గౌను చూసిందంట

5) గౌతమి ఎంతో మురిసిందంట

6) అది కావాలని అడిగిందంట

ఉ) పై గళ్లోని అక్షరాలను, కింది గళ్లోని అక్షరాలను చదువండి. తేదాను గుర్తించండి. వాటితో వచ్చే పదాలను చెప్పండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ	కౌ	గౌ	చౌ	జౌ	టౌ	డౌ	తౌ	దౌ	నౌ	పౌ	బౌ

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్ష
మౌ	యౌ	రౌ	లౌ	వౌ	శౌ	షౌ	సౌ	హౌ	ఱౌ	క్షౌ

రాయండి

అ) కింది గళ్లోని హల్లులకు ‘ఁ’, చేర్చి రాయండి.

ఁ	క	గ	చ	జ	ట	డ	త	ద	న	ప	బ
ఁ											

మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స	హ	ఱ	క్ష

అ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది వాక్యాలలో బొమ్మలకు బదులు పదం ఉంచి వాక్యాలను రాయండి.

- 1) తౌడు తింటున్నది. _____
- 2) హొనిక పూసుకున్నది. _____
- 3) భో భో అన్నది. _____
- 4) హొరా పోతున్నది. _____

ఈ) కింది గళ్లోని పదాలను చదువండి. వాటితో వాక్యాలను చెప్పండి. రాయండి.

అందరం	గౌరవించు	తిందాం	హొనిక
గొను	ఎరువు	గొడుగు	రంగు
కలదు	గొరి	నలుపు	గురువును

ఉదా: అంగూరులు చోకగా దొరుకుతాయి.

ఉ) కింది గళ్లో గుణిత పదాలను రాయండి.

ఇ	ఏ	త	ం	ఱ	ఎ

ఉ	ఒ	ప	ా	ణ	ా

సృజనాత్మకత

అ) కింది చిత్రం చూడండి. చిత్రం ఆధారంగా కథను చెప్పండి. రాయండి.

